

Svar på skriftligt spørgsmål om att slopa internationell skyddsstatus för personer som begått grova brott och som äventyrar säkerheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 468/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Wille Rydman/wr:

Varför har statsminister Sanna Marins regering inte främjat projektet att frånta personer som gjort sig skyldiga till grova brott deras internationella skyddsstatus och

enligt vilken tidtabell överlämnar regeringen ett lagförslag till riksdagen om att på det sätt som EU:s skyddsgrundsdirektiv möjliggör upphäva det internationella skyddet för personer som gjort sig skyldiga till ett allvarligt brott och som äventyrar vårt lands säkerhet?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Bestämmelser om grunderna för återkallande, upphävande och vägran att förnya skyddsstatus finns i EU:s skyddsgrundsdirektiv (2011/95/EU) som det hänvisas till i spørgsmålet. Det bör observeras att även om direktivet skulle göra det möjligt att frånta någon status som skyddsbehövande även i andra situationer än de som föreskrivs i den gällande utlänningslagen, kan en person endast utvisas på grund av att statusen upphör om utvisningen inte leder till ett brott mot förbudet mot tillbakasändning. Om fråntagandet av statusen grundar sig på någon annan omständighet än att behovet av skydd upphör, är personen fortfarande i behov av skydd i förhållande till sitt hem- eller permanenta boplatseland. Således kan personen inte heller utvisas utan risk för att förbudet mot tillbakasändning bryts.

Finland har förbundit sig att i alla situationer iaktta den ovillkorliga principen om förbud mot tillbakasändning som ingår i 9 § 4 mom. i grundlagen. Även EU-domstolen har tagit ställning till möjligheten att frånta någon flyktingstatus och konsekvenserna av detta i de förenade målen C-391/16, C-77/17 och C-78/17, särskilt punkterna 97–110. En omfattande bedömning av förutsättningarna i direktivet för slopande av skyddsstatus liksom av eventuella behov av lagändringar och deras konsekvenser skulle kräva ett mycket omfattande beredningsarbete. En person som fråntas sin skyddsstatus skulle dock i praktiken tillåtas stanna kvar i landet om det inte är möjligt att avlägsna personen ur landet utan risk för brott mot förbudet mot tillbakasändning. Det krävs också en omfattande diskussion om hur detta ska genomföras, särskilt med tanke på tryggheten av ett människovärdigt liv enligt 19 § 1 mom. i grundlagen. Man kan dock uppskatta att de praktiska

effekterna av eventuella lagändringar som görs med stöd av direktivet på möjligheterna att avlägsna en person ur landet sannolikt skulle vara mycket små, om inte obefintliga. En striktare reglering för slopad skyddsstatus gör det inte möjligt att avlägsna en person ur landet i strid med förbudet mot tillbakasändning som är förpliktande för Finland. Diskussionen om en författningshelhet som syftar till att förnya EU:s gemensamma asylsystem förs just nu i Europeiska unionens råd. I fortsättningen skulle bestämmelserna om slopande av skyddsstatus vara en del av den så kallade skyddsgrundsförordningen som är direkt bindande för alla medlemsstater.

För närvarande bereds inga lagändringar som grundar sig på EU:s skyddsgrundsdirektiv gällande slopandet av internationell skyddsstatus. Av ovan nämnda orsaker har projektet inte heller inkluderats i inrikesministeriets lagstiftningsplan för resten av valperioden.

Inrikesministeriet har den 9 september 2022 gett en utredning om riksdagens uttalande om medborgarinitiativ MI 5/2019 rd om att återkalla uppehållstillståndet för och utvisa utlänningar som dömts för sexualbrott i Finland. I utredningen beskrivs lagstiftningsramen och praxisen för utvisningar närmare.

Helsingfors 5.10.2022

Inrikesminister Krista Mikkonen